

۲-۲- عملیات نگهداری و تعمیرات

اندازه گیری کارها، چنانچه گفته شد، برنامه ریزی جزء بسیار مهمی از کارهای نت است. استانداردهای زمانی باید به گونه ای محاسبه شود که برنامه ریزی مناسبی انجام گیرد.

زمانبندی نگهداری و تعمیرات، وظیفه زمانبندی نت که از وظایف برنامه ریزی می باشد با زمانبندی روزانه سفارش های کاری در ارتباط است. در این راستا، گذشته از زمانبندی روزانه، اولویت سفارشات کارها تعیین شده و همزمان با پیشرفت کارها، پی گیری کارهای عقب افتاده میسر می گردد.

سیستم سفارش کارها، یک فرم مناسب برای سفارش و رویه های مربوط به آن از ضروریتهای سیستم مدیریت در نت می باشد. این سیستم روابط شفاهی را بین قسمتهای درگیر در یک سیستم نگهداری و نیازهای آن برقرار می کند (درخواست کننده، برنامه ریز، سرپرست، صنعتگر و وظایف پشتیبانی) این امر موجب می شود نسبت به مستندسازی مطلوب کارهای نت برای تحلیل عملیات اطمینان حاصل شود. بنابراین تمام کارهای نت باید توسط سفارشات کار پوشش داده شود.

کنترل مواد و تجهیزات، فعالیتهای نت مستلزم وجود مواد و ابزارآلات مورد نیاز برای جلوگیری از تاخیرات غیر ضروری می باشد. در این راستا باید یک سیستم کنترل موجودی کامپیوتری نصب شده و مقدار بهینه سفارشات در آن در نظر گرفته شود. همچنین می بایست روابط و رویه های مناسب بین سیستم نت و انبار توسعه یابد.

۲-۳- مدیریت تجهیزات

نت پیشگیرانه و سوابق تجهیزات، تجربه نشان داده است که نت پیشگیرانه باعث کاهش هزینه های نگهداری و تعمیرات می گردد. یک سیستم جامع نگهداری و تعمیرات نیازهای زیر را دربر دارد:

۱. یک گروه تربیت شده از بازرسان که با تمام وجود در خدمت امور مربوط به نگهداری پیشگیرانه می باشند.
۲. سابقه خوب نت تجهیزات.

یک سیستم نت شامل موارد زیر است:

۱. فهرست بازبینی که مشخص کننده تمام کارهای نت برای هر قسمت از تجهیزات است.

۲. عملیات نت

۳. مدیریت تجهیزات

هدف اصلی مدیریت در نگهداری و تعمیرات فراگیر فراهم نمودن یک روش یا چارچوب برای بهبود نت مؤثر بطور مستمر است. این امر موجب توازن بین ارزش سطح خدمات و تقاضای کار نت می شود.

۲-۱- مدیریت در نگهداری و تعمیرات

در این قسمت در مورد زمینه های مدیریت در نت که بر بهره وری آن اثرگذارند، بحث می شود.

سازمان: اصولاً یک طراحی خوب برای بخشهای نت بهره ور ضروری می باشد. ساختار سازمانی باید مشخص و کامل باشد و همچنین بایستی ملاحظات زیر در نظر گرفته شده باشد:

۱. نسبت مناسب تعداد سرپرستها به تعداد کارکنان
۲. تعداد مناسب طراحان
۳. عملیات ضروری پشتیبانی
۴. واکنشهای سریع بخش نت

آموزش و انگیزش: آموزش یک امر ضروری برای کارهای نت مطلوب است. یک جو مثبت و حمایتی ضروری (برنامه ریزی، تامین مواد و نظارت کافی) از جمله عوامل ضروری برای ایجاد انگیزه و بالا بردن کارایی می باشند.

آموزش برنامه ریزان: برنامه ریزی یکی از مقوله های کلیدی نت است. یک برنامه ریز بایستی در انجام وظایف زیر بخوبی آموزش دیده باشد.

۱. مشخص کردن محتوا و زمان انجام کارها
۲. مشخص کردن کارها و برنامه انجام آنها با روشهای مناسب
۳. تعیین تعداد کارکنان و مهارت لازم برای آنها برای انجام دادن یک کار مشخص
۴. مشخص کردن قطعات یدکی، وسایل و مواد مورد نیاز
۵. برنامه ریزی و زمانبندی سفارشهای کار
۶. تخمین هزینه ها

کنترل نگهداری و تعمیرات: یک سیستم کنترل جامع و کامل برای شناسایی و محاسبه و کنترل تاخیرها بسیار مهم است. چنین سیستمی شامل موارد زیر است:

۱. اطلاعاتی در مورد کارهای سازماندهی شده و زمانهای تخمین زده شده برای آنها در مقابل زمانهای واقعی
 ۲. گزارشهای بهره وری نت
 ۳. جداول و نمودارهایی که نشان دهنده کارهای عقب افتاده، اضافه کاری و کارهای اضطراری می باشند.
- این اطلاعات موجب می شود با کوشش بهتر و کنترل هزینه ها از طریق عملیات اصلاحی بر اساس واقعیات و شناخت از پتانسیل های بهبود در زمینه مورد نظر به نتایج بهتر دست یافت.

نظارت. نگهداری و تعمیرات با بهره وری و کیفیت بالاتر از طریق سرپرستی اثربخش به دست می آید. سرپرست نت شخصی است که توسط برنامه ریز با کارهای برنامه ریزی و زمانبندی نت آشنا شده و می تواند به صورت بهتر و مؤثرتر بر مدیریت در نگهداری متمرکز شده و بر کارکنان بخش خود نظارت داشته باشد. توسعه سرپرستان نت باید به بهترین وجه ممکن صورت گیرد.

و اثربخشی

۲. نگهداری تجهیزات در بالاترین سطح مورد انتظار از کارایی و اثر بخشی
۳. بکار بردن تجهیزات جدید با سطح کارایی تعریف شده بالا و کمترین هزینه چرخه عمر
دو مرحله اول برای یک برنامه پیشگویانه و پیشگیرانه مؤثر که منجر به دستیابی به بهبود و نگهداری تجهیزات در بالاترین سطح کارایی و دسترسی می گردد، اجرا می شود. مرحله سوم برای حذف مشکلات باقیمانده و طراحی جدید فناوری، زمانیکه یک تجهیز جدید جایگزین یا ساخته می گردد به کار برده می شود.
اندازه گیری عملکرد تجهیزات در برگیرنده محاسبه در دسترس بودن، کارایی و کیفیت است که این نقطه شروع مناسبی برای هر نوع مدیریت تجهیزات محسوب می شود. طراحی خوب برنامه باعث حداکثر شدن اثربخشی و آزادسازی ظرفیت های پنهان می شود.

۳- اندازه گیری و افزایش بهره وری نگهداری و تعمیرات

به منظور اندازه گیری و سنجش بهره وری هر سیستم نت لازم است میزان اثربخشی در زمینه هایی که آن سیستم می تواند بهبود یابد را شناسایی کنیم. ممیزی ها برای بدست آوردن و شناسایی وضعیت فعلی سیستم نت و نیز زمانبندی برنامه مناسب برای بهبود صورت می پذیرد.

ممیزی یک سیستم نت شامل مراحل زیر است:

۱. بررسی اولیه از طریق طرح پرسشنامه ای مناسب. سؤالها باید با توجه به مقایسه ای بین وضعیت فعلی و آنچه که باید باشد طراحی شوند؛
۲. تحلیل اطلاعاتی که در مرحله ۱ به دست آمده است؛
۳. زمانبندی برنامه بهبود بر اساس تحلیل های مرحله ۲

۳-۱ - ممیزی نگهداری و تعمیرات

اولین مرحله از سه مرحله فوق سؤالاتی را مطرح می کند که به تحلیل گر کمک می کند تا وضعیت فعلی نت را مشخص سازد. سؤالات براساس عوامل مهم تأثیرگذار بر سیستم نت طراحی شده اند. مثالهایی از این پرسشنامه ها که عوامل فراوانی را پوشش می دهند در منابع مختلف مورد اشاره قرار گرفته است. اگر چه عوامل مشترک فراوانی بین سازمانهای مختلف وجود دارد، بهتر است از پرسشنامه های سفارشی برای نیاز های خاص استفاده کنیم. لازم به ذکر است تاکنون پرسشنامه جامعی که بتواند تمام عوامل بحث شده فوق، بویژه جنبه های نگهداری تجهیزات توسط نت بهره ور فر اگیر را پوشش دهد، طراحی نشده است.

۲. مسیر نت که ترتیبی از تجهیزات را در یک دوره معین کاری مشخص می کند.

۳. برنامه زمانبندی که مشخص کننده فراوانی کارهای نت است.

۴. گزارشهایی که پوشش دهنده کارهای واقعی در یک روز کاری می باشد
۵. اطلاعات مربوط به سوابق نت، بخشی از سیستم نت را تشکیل می دهد. تحلیل منظم این سوابق برای تنظیم زمانبندی امور مربوط به نگهداری پیشگیرانه، تعمیرات اساسی، یا سیاستهای تعویض ضروری است.

نگهداری پیشگویانه: هارتمن، نگهداری پیشگویانه را چنین تعریف می کند ((پیشگویی روندهای ترسیمی مربوط به مقادیر اندازه گیری شده با در نظر گرفتن محدودیتهای فنی به منظور تشخیص، تحلیل و اصلاح مشکلات تجهیزات، پیش از خرابی)).

این تعریف دربرگیرنده اندازه گیری های دوره ای عوامل مانند سرعت ارتعاش، تنش، فشار، تنظیم، خستگی، حرارت، مقاومت و ظرفیت واقعی می باشد. همه تجهیزات بحرانی باید مشخص شده و نگهداری پیشگویانه در مورد آنها اعمال شود. سوابق تجهیزات باید مورد تحلیل قرار گیرد تا بتوان متوسط زمانی بین خرابیها و متوسط زمانی تعمیر را برآورد نمود.

برنامه مدیریت تجهیزات. با افزایش در اتوماسیون و دستیابی به فناوری های پیشرفته مورد نیاز سازمان برای بدستآوردن انعطاف پذیری در سیستم تولیدی، اهمیت عملیات نت در حال افزایش است. سودمندی بالای تجهیزات و کارایی آنها باعث بازگشت سریع سرمایه می گردد. نرخ بالای دسترسی به تجهیزات و کارایی بالای آنها از طریق یک برنامه مدیریت مؤثر تجهیزات قابل حصول است. در این زمینه، فلسفه نت بهره ور فراگیر کاربرد زیادی دارد. کانون توجه نت بهره ور فراگیر بر کاهش ضایعات تجهیزات می باشد.

ناکاجیما زیان تجهیزات را در موارد زیر معرفی می کند:

۱. خرابی تجهیزات
۲. راه اندازی و تنظیم
۳. بیکاری تجهیزات
۴. کاهش سرعت تولید
۵. نواقص فرآیند
۶. کاهش محصول

این زیان ها بر میزان دسترسی به تجهیزات، کارایی تجهیزات و کیفیت تولید محصول تأثیر دارد. همه موارد فوق در اندازه گیری اثربخشی تجهیزات در نظر گرفته می شوند.

هارتمن سه مرحله را برای به کارگیری و اجرای نت بهره ور فراگیر پیشنهاد می کند:

۱. بهبود تجهیزات برای دستیابی به بیشترین سطح مورد انتظار از کارایی

سرعت تولیدی آنها مرتبط باشد. هدف بهبود تطبیقی در هر مورد می تواند شامل مقایسه عملکرد نت با شرکت هایی باشد، که بهترین عملکرد نت را دارا می باشند. این عمل کارخانجات را قادر می سازد به بالاترین سطح استاندارد اثربخشی نت دست یابند و این کار در قالب یک فرآیند بهبود مستمر ادامه می یابد.

در بعضی موارد عواملی که در قسمت نتدر این مقاله معرفی شد برای بهبود تطبیقی مد نظر قرار می گیرند. فتونی نظیر فرآیند تحلیل سلسله مراتبی می تواند برای انتخاب عوامل برای بهبود تطبیقی مورد استفاده قرار گیرد.

مراحل بهبود تطبیقی

بهبود تطبیقی را می توان در ۵ مرحله انجام داد:

۱. برنامه ریزی
 ۲. تحلیل
 ۳. یکپارچه سازی
 ۴. برنامه ریزی اقدام اصلاحی
 ۵. اجرا و حصول نتایج
- بهبود مستمر از طریق حصول اطمینان از نتایج مطلوب صورت می پذیرد. این نتایج بر اساس اهداف تعیین شده در مرحله یکپارچه سازی می توانند به طور مکرر اصلاح شوند تا عملکرد نت بهبود یابد.

۶- نتیجه گیری

در این مقاله سیستم مدیریت در نت فراگیر پیشنهاد و روشی برای اندازه گیری اثربخشی وضعیت موجود سیستم نت ارائه گردید. همچنین روشی برای شناسایی پتانسیلهای موجود برای بهبود برنامه نت شرح داده شد. برای دستیابی به اثربخشی نت در مقیاس جهانی، روش بهبود تطبیقی نیز بطور مختصر مورد بررسی و مطالعه قرار گرفت. نتایج این مطالعه نشان می دهد استراتژی مدیریت در نت فراگیر نه تنها با خدمات سخت افزاری نت مانند پیش برنامه ریزی های نت، تعویض و جایگزینی، نت مبتنی بر خرابی یا واکنشی مرتبط است، بلکه موارد مهمی نظیر کیفیت، رضایت مشتری و ارزش مادی را نیز شامل می گردد.

سیستم پیشنهادی نسبت به سیستمهای رایج نت از این نظر متفاوت است که همه کارکنان سازمان در آن مشارکت فعال دارند. منحصر به تیم نت نبوده و همانند سیستم مدیریت کیفیت فراگیر چنین به نظر می رسد که در کنار سیستم پیشنهادی، باز مهندسی سیستم نت از مواردی است که می تواند فرصت مناسبی را برای تحقیقات آتی فراهم سازد.

نویسنده این مقاله بر این باور است که اگر صنایع تولیدی، سیستم پیشنهادی را به همراه باز مهندسی سیستم نت به دقت پی گیری و اجرا کنند، خود می توانند از پیشروان آینده اثربخشی نت در مقیاس جهانی باشند.

۲-۳- تجزیه و تحلیل داده های ممیزی

در مرحله اول بایستی در نظر داشته باشیم که عوامل مطرح شده دارای اهمیت یکسانی نیستند. روش دلفی می تواند استفاده شود.

۴- برنامه بهبود نگهداری و تعمیرات

همانطور که پیشتر مطرح شد، تجزیه و تحلیل داده ها امکان رتبه بندی اهمیت عوامل نت را بر اساس انحراف آنها از وضعیت ایده آل فراهم می نماید. بیشترین بازگشت سرمایه از متمرکز شدن بر روی عوامل فوق بدست می آید، زیرا این عوامل در بسیاری از مشکلات موجود در سیستم نگهداری نقش دارند.

عواملی که بایستی تحت برنامه بهبود نت قرار بگیرند با بودجه و منابع این برنامه ها مرتبط اند. این قبیل برنامه ها ممکن است شامل مواردی از قبیل: سرمایه گذاری در تجهیزات جدید، برنامه های آموزشی گسترده، استخدام مهارتهای جدید، اجرای سیاست های جدید نگهداری و تعمیرات و... باشند. برنامه های بهبود نت برپایه اهداف دست یافتنی تعیین می شوند. در بسیاری از موارد نرخ بهبود در مراحل اولیه بکارگیری برنامه بهبود بسیار بالا و پس از طی زمانی کاهش پیدا می کند و سپس بسیار ناچیز می گردد. برای آنکه شرکت توانائی رقابت با دیگر رقیبان را داشته باشد لازم است اهداف سیستم نگهداری و تعمیرات بگونه ای انتخاب شوند که سیستم توانائی رسیدن به آنها را داشته باشد و این اهداف بالاتر از سطح توان سیستم نت نباشند. این امر از طریق بهبود تطبیقی قابل حصول است. در بخش بعدی فرآیند بهبود تطبیقی و مراحل آن بطور مختصر تشریح شده است.

۵- بهبود تطبیقی مستمر نگهداری و تعمیرات

بهبود تطبیقی در نت به معنای جستجو و حرکت به سمت بهترین روش نت با استفاده از بهترین استراتژی های نت است. روشهای زیادی برای بهبود تطبیقی سیستم های نت وجود دارد. در تمام این روشها یک عامل مشترک وجود دارد و آن، تعیین فعالیتی است که باید بهبود تطبیقی داده شود.

یک روش ساده، اولویت بندی فعالیتهای نت درون یک سازمان است که باید اولویت بندی شوند. این فعالیتهای، مواردی را که نیاز به بهبود تطبیقی ندارند را نیز شامل می شود. تجربه نشان داده است که اگر مرحله اول بهبود تطبیقی نت بصورت کامل و با دقت انجام نگردد، مراحل بعدی آن و نتایج حاصل از آن می تواند بی حاصل و حتی زیان بار باشد.

۵-۱- انواع بهبود تطبیقی

از نقطه نظر نت، بهبود تطبیقی می تواند با مواردی نظیر زمان های بیکاری بدون برنامه، همانند آسیب های وارده به تجهیزات یا کاهش در

نقش بخش کشاورزی در حماسه اقتصادی کشور

دکتر دانیال کهریزی
دانشیار دانشگاه رازی و مشاور امور کشاورزی اتاق بازرگانی
صنایع، معادن و کشاورزی استان کرمانشاه

قابل دسترس معنا می‌شود که با توجه به خشکسالی‌های اخیر، مدیریت در این بخش کمک شایانی به توسعه آن می‌کند.

فرهنگ سازی مصرف محصولات کشاورزی هم از مهمترین مسائلی است که باید مورد توجه مردم عزیز کشور اسلامیمان قرار گیرد. هم اینک مصرف روغن، قند، و شکر در کشور ۳۰ درصد بالاتر از مصرف جهانی آن است و در مصرف نان نیز ۳۰ درصد دورریز وجود دارد که این موارد باید با فرهنگ‌سازی مرتفع شود. مصرف روغن نباتی در ایران ۱/۵ برابر دنیا و چهار برابر کشورهای صادرکننده این کالا است؛ این در حالی است که مصرف این ماده از یک سو سلامت جامعه را تهدید و از سوی دیگر اقتصاد کشور را متضرر می‌کند. تغییر الگوی مصرف به ویژه در حوزه آب، نان، میوه و غذا در زیر بخش کشاورزی ضرورت دارد که اتفاق افتد. همچنین لازم است که بخش بازرگانی به ویژه در سیستم توزیع کالا و محصولات کشاورزی باید حرکت اصلاحی خود را آغاز و قوه نظارتی خود را به شدت تقویت کند.

از موارد دیگری که ضرورت آن احساس می‌گردد، تبدیل زمینهای مستعد سیلاب به باغات می‌باشد که از جهات مختلفی مانند توسعه باغات، بهره برداری از منابع آبی، توسعه صادرات غیر نفتی، توسعه اشتغال و ... حائز اهمیت می‌باشد.

توسعه گلخانه‌ها که نمونه بارز استفاده از دانش و فناوری دانش آموختگان بخش کشاورزی می‌باشد، لازم است که از سوی مسئولین مورد توجه جدی تر قرار گیرد.

میزان افزایش قیمت خرید تضمینی گندم با قیمت تمام شده این محصول در شرایط کنونی همخوانی ندارد. پرداخت یارانه برای خرید بذر مناسب و اصلاح شده گندم، تعیین قیمت خرید تضمینی مناسب گندم با توجه به هزینه های تولید آن، که مورد رضایت گندمکاران باشد و اجرای برنامه های تشویقی باعث ایجاد انگیزه تولید و جلوگیری مهاجرت روستائیان خواهد شد.

لازم است مسئولین توجه داشته باشند که قیمت برخی از نهاده ها تا ۱۰ برابر افزایش یافته است، بنابراین افزایش قیمت خرید تضمینی گندم باید به درستی و عادلانه تعیین شود. چنانچه در روند تعیین قیمت های مربوط به خرید تضمینی گندم بازنگری نشود، کشاورزان تمایلی به کاشت گندم نخواهند داشت و همین مسئله سطح زیر کشت گندم را تحت تاثیر قرار خواهد داد. این تجربه تلخ در سال زراعی گذشته اتفاق افتاد.

مدیریت پسماندهای تولیدی در بخش کشاورزی هم از مسائل مهمی است که تا کنون مسئولین به آن عنایت جدی نداشته اند. این در حالی است که در بسیاری از کشورها فناوری پسماند نقش مهمی در درآمد ناخالص ملی بازی می‌کند.

کشاورزی مهندسی، روش پیشرفته‌ای از کشاورزی

سال جاری از سوی مقام معظم رهبری به عنوان سال حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی نامگذاری شد که بخش کشاورزی با توجه به ماهیت آن، از نظر اقتصادی می‌تواند حماسه آفرین باشد. با بررسی دقیق و یافتن مصادیق عینی این موضوع مهم در بخش کشاورزی، می‌توان به این مهم جامع عمل پوشاند و به اهداف بخش کشاورزی دست یافت و به سمت توسعه پایدار حرکت کرد.

با توجه به فرمایشات مقام معظم رهبری در بخش حماسه اقتصادی، وزارت جهاد کشاورزی لازم است که به صورت جدی این موضوع را در سرلوحه برنامه، تصمیم گیرها و سیاست های خود قرار دهد.

با استناد بر شواهد تاریخی، ایران یکی از نخستین کشورهایی است که کشاورزی و تمدن را آغاز کرده، اما با توجه به قدمت کشاورزی در کشور، این بخش تا کنون نتوانسته به جایگاه واقعی خود را در میان سایر کشورها دست یابد که مهندسی سازی و دانش بنیان کردن کشاورزی می‌تواند گامی در راستای توسعه این بخش باشد. در مهندسی سازی کشاورزی علاوه بر به کارگیری علوم و فنون روز در این زمینه، در واقع کاربرد علوم در کشاورزی نیز مطرح است، اما در عمل شاهد هستیم که علوم کشاورزی در کشور تولید و به بهره برداری سایر کشورها برای تولید کالا و خدمات می‌رسد.

با توجه به مصرف بالای نهاده ها، ضرورت دارد که در این رابطه تجدید نظر جدی در وزارت جهاد کشاورزی صورت بگیرد. هم اکنون ۹۲ درصد از آب مصرفی کشور در بخش کشاورزی مصرف می‌شود که جهت افزایش کارایی مصرف آب لازم است چاره ای اندیشیده شود. بیش از ۶۰ درصد از تلفات آب با استفاده از روشهای مناسب آبیاری، احداث کانال، لوله گذاری، روشهای مناسب الگوی کشت قابل کنترل است. بنا به اظهارات مسئولین، راندمان آبیاری در کشور بیش از ۴۰ درصد است که می‌توان با برنامه ریزی جهت دار و هدفمند این راندمان را افزایش داد.

اجرای طرحهای آبخیزداری و آبخیزداری از مسائل مهمی است که توجه بیشتر مسئولین وزارت جهاد کشاورزی را می‌طلبد. مصرف سوخت به عنوان یکی دیگر از مصارف بالا در بخش کشاورزی کشور می‌باشد که تغییر الگوی مصرف آن می‌تواند تا حد زیادی موجب کاهش مصرف سوخت و صرفه جویی در این زمینه شود. این مسئله با افزایش ناگهانی قیمت سوخت در سال جاری بیشتر مورد توجه خواهد بود.

بخش کشاورزی مسئولیت بزرگی در جهت تأمین امنیت غذایی بر عهده دارد که البته این امنیت غذایی تأمین غذای مناسب به مقدار کافی و قیمت

میزان افزایش قیمت خرید تضمینی گندم با قیمت تمام شده این محصول در شرایط کنونی همخوانی ندارد. پرداخت یارانه برای خرید بذر مناسب و اصلاح شده گندم، تعیین قیمت خرید تضمینی مناسب گندم با توجه به هزینه های تولید آن، که مورد رضایت گندمکاران باشد و اجرای برنامه های تشویقی باعث ایجاد انگیزه تولید و جلوگیری مهاجرت روستائیان خواهد شد.

تغییر الگوی مصرف به ویژه در حوزه آب، نان، میوه و غذا در زیر بخش کشاورزی ضرورت دارد که اتفاق افتد. همچنین لازم است که بخش بازرگانی به ویژه در سیستم توزیع کالا و محصولات کشاورزی باید حرکت اصلاحی خود را آغاز و قوه نظارتی خود را به شدت تقویت کند.

است که اقدامات و فعالیتهای فعالان حوزه در بهره‌برداری از منابع پایه تولید (آب و خاک) منطبق با استانداردها، معیارها و مشخصات مدنظر علوم مهندسی است که تاکنون به این امر در بخش توجه لازم صورت نگرفته است. در حال حاضر نیاز داریم تا سازگارسازی آموزش‌های مجموعه‌های علمی کشور با واقعیت‌های موجود در مزرعه به‌صورت یک باور در بخش کشاورزی درآید و مراکز آموزشی افرادی را تربیت کنند که در کنار دانش، مهارت کاربرد دانش را نیز داشته باشند.

در واقع افرادی که در حوزه‌های مختلف فارغ‌التحصیل می‌شوند، راحت‌تر بتوانند در مزارع ورود یابند و ابزار کار را در دست بگیرند تا مدیریت جامعی را در عرصه اعمال کنند.

در کشور ما مراکز آموزشی نتوانسته‌اند خود را با این رویکرد تطبیق دهند؛ به‌طوری‌که دانش‌آموختگان با ادبیات کشاورزی و نه عملیات کشاورزی فارغ‌التحصیل می‌شوند. متخصصین بخش در نگارش مقاله بسیار موفق بوده و بعضاً نیز دارای رتبه‌های علمی بالایی هستند، اما شاید به اندازه ناچیزی این علوم به مزارع ورود یافته‌اند. بر همین اساس در مقام رقابت محصولات باغی و زراعی به شدت آسیب‌پذیر هستیم و علت اصلی این امر در این است که دانش را به سمتی برده‌ایم که صرفاً در مقاله کاربرد دارد نه در تولید یا خدمات. بنابراین جهت حرکت ما در بخش کشاورزی باید به گونه‌ای باشد تا دانش را به سمتی جهت دهیم که در مزارع کاربرد داشته باشد.

با توجه به موارد یاد شده با برنامه‌ریزی و همفکری تمام دست‌اندرکاران بخش کشاورزی به ویژه کشاورزان و بهره‌برداران، می‌توان در راستای رسیدن به الگوی صحیح مصرف و شکوفایی اقتصادی حرکت کرد.

در پایان امیدواریم در راستای اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی تحت حمایت و رهنمودهای مقام معظم رهبری، گام‌های موثری در بخش کشاورزی برداشته شود.

متخصصین بخش در نگارش مقاله بسیار موفق بوده و بعضاً نیز دارای رتبه‌های علمی بالایی هستند، اما شاید به اندازه ناچیزی این علوم به مزارع ورود یافته‌اند.

بر همین اساس در مقام رقابت محصولات باغی و زراعی به شدت آسیب‌پذیر هستیم و علت اصلی این امر در این است که دانش را به سمتی برده‌ایم که صرفاً در مقاله کاربرد دارد نه در تولید یا خدمات.

اهمیت زیست محیطی جنگلهای بلوط زاگرس و لزوم توجه جدی به حفاظت از آنها

مسئب حشمتی / نویسنده مسئول

محمد قیطوری / عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمانشاه

حسین سلیمانی / مدیر کل منابع طبیعی استان کرمانشاه

مراد شیخ ویسی / معاون فنی اداره کل استان کرمانشاه

حمیدرضا الفت میری / کارشناس ارشد اداره کل منابع طبیعی استان کرمانشاه

قسمت اول

مقدمه

روند تخریب منابع طبیعی، بویژه جنگلهای موجب نگرانی شدید کارشناسان و تصمیم گیران دلسوز شده است. پیامدهای ناشی از این روند در قالب پدیده هایی چون بیابانی شدن، ایجاد گرد و غبار، گرما و سرمای شدید پایه های زندگی را بطور جدی تهدید می نماید. متأسفانه در کنار این همه تخریب، پدیده خشکسالی درختان جنگلی بلوط غرب نیز خود دردی دیگر است که نیاز به پژوهش و عزمی جدی برای بررسی علل و عوامل آن و یافتن راهکارهایی مناسب دارد. هدف از این نوشتار بررسی اهمیت زیست محیطی این جنگلهای و لزوم توجه جدی به کنترل تخریب و حفاظت آنها می باشد. اهمیت جنگل و لزوم حفاظت از این منابع خدادادی بطور ساده به نقل از مرحوم حبیب ... ثابتی (۱۳۴۶) چنین عنوان شده است "هوای جنگل مطبوع و معتدل است و در تعدیل آب و هوای محیط اثر بسیار دارد؛ از شدت سرمای زمستان کاهش می کاهد و گرمای تابستان را تقلیل می دهد؛ گاز کربنیک هوا را می گیرد و اکسیژن کافی در اختیار موجودات دیگر می گذارد؛ بخار آب را در هوا افزایش می دهد و ریزش باران را منظم تر می کند؛ از سیلابها جلوگیری می کند و جویبارها و نهرها بوجود می آورد؛ بنابراین جنگل منبع آب و آبادانی است." ارزش اقتصادی و زیست محیطی این جنگلهای چنان است که بدون آنها منابع آب، خاک و پوشش گیاهی از بین رفته و نهایتاً حیات در استانهای زاگرس غیرممکن خواهد بود.

جنگلهای غرب را در پی داشته است که نمونه بارز آن در نقاط صعب العبور کهگیلویه و بویراحمد است، بطوریکه بر اساس مشاهدات شخص تیمور خان مناطق وسیعی از جنگل سوخت و از بین رفت و تا ده روز بعد، از زمین نفت آتش بر میخواست و قشون من نمیتوانست از آن سرزمین عبور کند. (جوانشیر به نقل از قدرت الله اکبری، ۱۳۸۳). سیر تخریب جنگلهای بعد از تیمور نیز در طول تاریخ انجام شده اما در دوره قاجاریه تشدید یافته است. شواهد نشان می دهد که در تمامی طول حکومت قاجاریه مدیریت منابع طبیعی سیر قهقرایی داشته و فقر و انحطاط اقتصادی رو به افزایش بوده است.

وسعت و موقعیت جغرافیایی جنگلهای غرب

براساس تقسیم بندی اسدی (به نقل از حمزه، ۱۳۸۳)، مناطق رویشگاهی ایران شامل منطقه خزری، منطقه زاگرسی، منطقه ایران و تورانی، منطقه خلیج فارس و عمانی و منطقه ارسباران است. منطقه زاگرسی از جنوب آذربایجان غربی شروع و تا فارس ادامه دارد. درختارهای بلوط با گونه بارز *Quercus branti* سیمای عمومی پوشش گیاهی این منطقه را تشکیل داده و وسیعترین جامعه گیاهی آن *Quercus persica* می باشد که در ارتفاعات ۱۲۰۰ تا ۱۸۰۰ متری سطح دریا پراکنش دارد که به دلیل مقاومت نسبی بیشتر به خشکی در جنوب غرب گسترش دارد. در ارتفاعات بالاتر رس (*Juniperus Sp* و *Astragalus Sp*) پراکنش دارند (حمزه، ۱۳۸۳).

بلوط در زاگرس دارای ۳ گونه اصلی *Q.libani*، *Q.infectoria* و *Q.branti* است. گونه اول عمدتاً در زاگرس شمالی پراکنش داشته و نسبت به دو گونه دیگر دامنه بردباری محدودتری به عوامل اکولوژیک دارد و طالب آب و هوای نسبتاً مرطوب با خاک کمتر آهکی و ارتفاعات فوقانی است (فتاحی، ۱۳۷۶؛ معروفی، ۱۳۷۹؛ خان حسینی، ۱۳۹۱). گونه *Q.branti* نسبت به دو گونه دیگر مقاومتر بوده و در دامنه های جنوبی که رطوبت و عمق خاک محدودتر است، پراکنش دارد. گونه *Q.infectoria* حد بینابینی داشته و در رویشگاه های مناسبتر مغلوب

اهمیت جنگلهای زاگرس در دوران ایران باستان و روند تخریب آن بهره برداری از جنگل های غرب ایران قدمتی دیرینه برخوردار بوده و ۴۰۰۰ سال پیش به عنوان یک منبع ارزشمند سوخت، چوب و شکار بوده است. بطور کلی اهمیت پوشش گیاهی، بویژه درختان و لزوم حفاظت و توسعه آنها مورد توجه بوده است. مصارف صنعتی درختان جنگلی برای ساخت چرخ ارابه و ستون کاخ های مادها شروع شده و سرآغاز جنگل کاری به زمان هخامنشیان برمیگردد. اشکانیان به انتقال گیاهان بین شرق و غرب و کاشت آنها در ایران، بویژه در زاگرس اهمیت دادند و ایجاد باغ و درختکاری در زمان ساسانیان گسترش یافت، بطوریکه باغات زیتون با گونه *Olea europea* در منطقه نورآباد و ممسنی که بومی ایران نبوده گسترش داشته است. در این زمان استفاده از فرآورده های گیاهان دارویی و صنعتی از جمله کتیرا، زعفران و زیره برای صادرات و تولید دارو در دانشگاه جندی شاپور رونق یافت. (جوانشیر، ۱۳۸۳) بعد از ساسانیان و با توسعه علوم طبیعی، جغرافیا، زمین شناسی، جانورشناسی، گیاه شناسی و رابطه انسان با محیط مورد توجه دانشمندان مختلف قرار گرفت. بطور کلی علاوه بر مصارف عمومی از جنگلهای و مراتع، جنگلهای متعدد و لشکرکشیهای گسترده در تمامی دوره های حکومتی بیشترین خسارت را بر جنگل های سرسبز کشورمان بیار آورده است. بوته کنی از بخش های استپی و بوته زارها برای تهیه سوخت بدون ترمیم آن منجر به زوال تدریجی پوشش گیاهی کشور بوده است. در این میان حمله تیمورخان (تیمورلنگ) به ایران بسیار فاجعه بار بوده است. حمله وحشیانه او علاوه بر کشتار صیغانه، تخریب جنون آمیز

جنگل و حواشی آن از طریق تولید سقز بیش تر از سایر گونه ها مورد تخریب قرار گرفته است. (تحقیقات ناصری، ۱۳۸۸)، بر اساس شاخص های بیولوژیکی، فراوانی زادآوری، میزان قطع و سرشاخه بری و آتش سوزی نشان داد که برداشت محصولات غیرچوبی و چرای دام عوامل اصلی تخریب این گونه است.

پیامدهای ناگوار ناشی از تخریب جنگلهای زاگرس را می توان در دو سطح داخل جنگل و خارج از آن تشسیم بندی نمود.

مهمترین پیامد درونی جنگلها شامل:

- کاهش زادآوری درختان جنگلی؛
 - کاهش ارتفاع درختان جنگلی؛
 - تغییر گونه های زیر اشکوب جنگل؛
 - تغییر کیفیت درختان به دلیل کاهش شادابی، زادآوری و تاج پوشش گیاهی؛
 - کاهش ذخیره کربن آلی خاک در کف جنگل و گرمایش جهانی؛
 - بروز آفات و بیماریها؛
 - انقراض گونه های جانوری و گیاهی ارزشمند کف جنگل؛
 - فراهم آمدن پدیده نوظهور خشکیدگی درختان جنگلی غرب.
- مهمترین پیامدهای بیرونی تخریب جنگلها شامل:
- تشدید نوسانات دمای محیط اطراف؛
 - تشدید پدیده گرد و غبار؛
 - تشدید فرسایش و تولید رسوب به دلیل قرارگیری غالب این جنگلها بر روی سازندهای زمین شناسی ماری و حساس به فرسایش؛
 - توسعه آفات و بیماریهای گیاهی به اراضی کشاورزی اطراف؛
 - پدیده سیل و کاهش منابع آبیهای زیرزمینی؛
 - نهایتا گسترش پدیده بیابانزایی و عواقب ناگوار ناشی از آن.

ادامه دارد

Q.libani شده اما در رویشگاه های نامناسب تر مغلوب Q.branti

شده است و به همین دلیل تپ خالصی ندارد (رحیم زادگان، ۱۳۹۰). بطور کلی جنگل های غرب در طول سلسله کوه های زاگرس با طول متوسط ۱۱۵۰ کیلومتر و عرض ۷۵ کیلومتر از جنوب پیرانشهر (عرض و طول جغرافیایی ۳۶ و ۴۵ درجه) شروع و تا جنوب شیراز (عرض و طول جغرافیایی ۲۹ و ۵۲ درجه) ادامه دارد (فتاحی، ۱۳۷۳). این جنگلها در استان های آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه، ایلام، خوزستان، لرستان، کهگیلویه و بویراحمد، چهارمحال بختیاری و فارس پراکنش دارند که کمترین آن در استان های خوزستان و آذربایجان غربی است. پهنای جنگلها در استان های کردستان و کرمانشاه نسبتا کمتر است و بین ۳۰ تا ۱۵۰ کیلومتر است (طباطبائی و جوانشیر، ۱۳۴۶)، در حالی که طول آنها از شمال غرب به جنوب، جنوب غربی و جنوب شرقی امتداد دارد.

مساحت این جنگلها دستخوش تغییر شده و منابع مختلف ارقام متفاوتی را عنوان نموده اند که کاهش مساحت را طی زمان نشان می دهد. مساحت این جنگلها در سالهای ۱۳۳۱ و ۱۳۴۱ به ترتیب ۱۱/۳ و ۱۰ میلیون هکتار به ترتیب به نقل از میر حیدر و جزیره ای بوده است (سعید، ۱۳۷۴، ثابتی، ۱۳۴۶). مساحت این جنگل ها را بین ۳ تا ۴ میلیون هکتار ذکر نموده است. مساحت این جنگلها بعد از چند دهه از سوی سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور ۶ میلیون هکتار است که از کیلومتر ۲۵ شهرستان پیرانشهر به سردشت شروع و تا فیروزآباد فارس را در بردارد و به آثار و شواهد آن در استان های همدان و مرکزی نیز اشاره شده است (بی نام، ۱۳۸۳).

اهمیت جنگلهای زاگرس

نقش و اهمیت زیست محیطی، حفاظت خاک، اقتصادی و توریستی جنگلهای زاگرس چندبعدی است و بدون آنها تصور زندگی بسیار مشکل خواهد بود. تولید اکسیژن، تعدیل مقدار کربن دی اکسید، تقویت و حفاظت خاک، تولید علوفه و چوب، گیاهان دارویی، تغذیه منابع آب زیرزمینی (چشمه، قنات و چاه) زلالی آب رودخانه ها و تعدیل هوا (زمستان نسبتا ملایم و تابستان خنک) بخش هایی از سودمندی جنگلهای زاگرس است.

گرچه نتایج تحقیقات نشان داده است که مدیریت و تلاش ادارات محلی به منظور حفاظت از این جنگلها مؤثر است (قهرمانی و همکاران، ۱۳۸۸)، اما روند تخریب به دلایل متعدد موجب نگرانی است. تخریب این جنگلها زیانهای فراوانی نیز تحمیل می نماید که از جمله می توان به افزایش دمای هوا، گسترش بیابان، گرد و غبار، سیل، فرسایش خاک، کمبود تدریجی منابع آب، مهاجرت و انقراض گیاهان و جانوران اشاره نمود. به همین دلیل این منابع ملی هستند. یعنی متعلق به همه نسل ها بوده و ما باید آنها را برای خود و نسلهای آینده حفظ نماییم و مطابق قانون تخریب آنها جرم محسوب می گردد. یکی از مهمترین عوامل غنای این جنگلها تنوع زیستی جامعه گیاهی و حتی جانوری آن است که متأسفانه در حال نابودی است. علاوه بر بلوط گونه های متعدد درختی (به جز گیاهان اشکوب کف جنگل) به صورت گونه های همراه وجود دارد که از تخریب مصون نمانده اند که نمونه بارز آن بنه است. این گونه در اقتصاد ساکنین

یکی از مهمترین عوامل غنای این جنگلها تنوع زیستی جامعه گیاهی و حتی جانوری آن است که متأسفانه در حال نابودی است. علاوه بر بلوط گونه های متعدد درختی (به جز گیاهان اشکوب کف جنگل) به صورت گونه های همراه وجود دارد که از تخریب مصون نمانده اند که نمونه بارز آن بنه است.

شاخص‌های توسعه‌ای در حمل و نقل دریائی جهان

* محمدرضا روشندلی

به خود اختصاص دادند. بر اساس تقسیم‌بندی منطقه‌ای کشورهای آسیائی با ۴۱ درصد از مجموع کالای بارگیری شده به اقتدار در این زمینه ادامه و سایر مناطق به ترتیب شامل قاره آمریکا، اروپا، اقیانوسیه و آفریقا جایگاه‌های بعدی را در زمینه بارگیری کالا در بنادر را به خود اختصاص می‌دهند. از سال ۲۰۰۸ استرالیا جایگاه چهارم در میزان بارگیری کالا در بنادر را به دست آورد و در این خصوص از آفریقا پیشی گرفت که بیان‌گر افزایش در صادرات سنگ آهن و ذغال سنگ از این قاره است.

طی چهل سال گذشته کشورهای در حال توسعه مرتباً بیش از تخلیه کشتی‌ها در بنادر (واردات) کالا به مقاصد بین‌المللی را بارگیری کرده‌اند (صادرات)، در همین حال میزان کالای تخلیه شده در بنادر کشورهای در حال توسعه طی این مدت افزایش یافته به نحوی که به سطح صادرات از بنادر این کشورها نزدیک شده است. افزایش صادرات و واردات از طریق بنادر کشورهای در حال توسعه به طور کلی منعکس‌کننده تکامل سامانه تولید جهانی است که شاهد افزایش برون‌سپاری تولیدات صنعتی جهت ازبین بردن فواصل بین مناطق تولید و مصرف و رشد مشابه تجارت داخلی شرکت به ویژه در تجارت قطعات و اجزاء تشکیل‌دهنده مورد استفاده در خطوط تولید است. رشد اقتصادی سبب در کشورهای در حال توسعه تازه ظهور در صحنه صنعتی و تقاضای همراه برای مواد اولیه هم نقش مهمی را ایفا می‌کنند و عامل دیگر تأثیرات درآمد یا ثروت است زیرا درآمد بیش‌تر اجازه ظهور به طبقه متوسطی در کشورهای در حال توسعه را می‌دهد که عامل محرکه تغییرات در معیار و بافت تقاضای مصرف‌کننده است. این افزایش درآمد ممکن است افزایش تقاضا برای محصولات تولید شده، کالای مصرفی و طیف وسیع و پیچیده‌ای از مواد غذایی را به دنبال داشته باشد. از آنجائی که تقاضا برای خدمات حمل و نقل دریائی از رشد اقتصاد جهانی و نیاز برای حمل و نقل تجارت بین‌المللی ناشی می‌شود، صنعت کشتی‌رانی نیز درمقابل تنزل در تولید ناخالص داخلی و تجارت کالا قابل حفاظت نخواهد بود.

در قسمت بعدی پیشرفت‌های اصلی در تجارت دریائی طی سال ۲۰۰۹ شامل فعالیت در زمینه انواع کالا بررسی و چشم‌انداز سال ۲۰۱۰ مورد

کاهش شاخص‌های اقتصاد جهانی و تجارت کالا از طریق دریا در سال ۲۰۰۹ دورنمای صنعت حمل و نقل دریائی را به صورت چشم‌گیری تحت تأثیر قرار داد. پس از حادث شدن رکود، ترمیم اقتصاد جهانی در حال انجام است، اما این ترمیم به صورت متغیر، نامرتب و کندتر در مقایسه با ترمیم در پی رکودهای اقتصادی گذشته رقم زده شده و رو در رو با چالش‌های متعدد از جمله بالاترین و شرایط شکننده اقتصاد جهانی است. از آنجا که تقاضا برای خدمات حمل و نقل دریائی ناشی از رشد اقتصاد جهانی و نیاز برای حمل و نقل تجارت بین‌المللی است، بهبود کشتی‌رانی و خروج آن از رکود منوط به رشد و توسعه اقتصادی در اقتصاد کلان‌تر جهانی شده است. طی بخش یک، قسمت اول وضعیت و چشم‌انداز اقتصاد جهانی بررسی شد. طی بخش دوم گرایش‌های عمومی تجارت از طریق دریا در مورد کالائی مانند نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز مایع و کالای خشک مورد بررسی قرار می‌گیرد.

گرایش‌های عمومی در تجارت از طریق دریا

بررسی‌ها بر اساس آمار اولیه برای سال ۲۰۰۹ بیان‌گر این موضوع است که حجم تجارت از طریق دریا در این سال تا ۴/۵ درصد نسبت به سال قبل کاهش داشته به طوری که مشاهدات برخی ناظران حاکی از پایان یک دوره طلایی در انتهای سال ۲۰۰۸ است. طی سال ۲۰۰۹ مجموع کالای بارگیری شده در بنادر جهان به ۷/۸ میلیارد تن رسید که در مقایسه با ۸/۲ میلیارد تن کالای بارگیری شده در سال ۲۰۰۸ کاهش داشته است. کشورهای در حال توسعه همچنان بیش‌ترین سهم را از تجارت دریائی با ۶۱/۲ درصد از مجموع کالای بارگیری شده و ۵۵/۰ درصد از کالای تخلیه شده را در سال ۲۰۰۹ به خود اختصاص دادند که نشان‌گر فزاینده تطبیق قابلیت این کشورها با وضعیت بد اقتصادی و نقش رو به افزایش آن‌ها در حرکت رو به جلوی تجارت جهانی است. در این بین سهم کشورهای توسعه‌یافته و کشورهای در حال گذار از مجموع کالای بارگیری و تخلیه شده در بنادر جهان طی همین سال به ترتیب ۳۲/۴ و ۴۴/۳ درصد بود. طی سال ۲۰۰۹ کشورهای در حال گذار ۶/۴ درصد از کالای بارگیری شده و ۰/۸ درصد از کالای تخلیه شده در بنادر جهان را

نداد. به علاوه افزایش قیمت نفت بدین معنا است که استفاده از نفتکش ها برای ذخیره سازی نفت رو به کاهش خواهد گذاشت و تناژ فعال در بازار را افزایش می دهد. با در نظر گرفتن خسارت وارده به بازار حمل و نقل کالای فله به دلیل بروز رکود اقتصادی تبدیل کشتی های نفتکش به فله بر نیز معقول به نظر نمی رسد و در این رابطه به دست آوردن تعادل بین عرضه و تقاضا برای کشتی های نفتکش یک چالش باقی خواهد ماند.

بارگیری فرآورده های نفتی

سال ۲۰۰۹ میلادی برای بخش کشتی های حامل فرآورده های نفتی از نظر مقدار کالای حمل شده، ساختار و محدوده جغرافیائی توزیع فرآورده های نفتی سال ضعیفی تلقی شده است. تقاضا برای بنزین و گازوئیل مورد استفاده خودروها کاهش یافت در حالی که تقاضا برای سایر محصولات تقطیر شده و فرآورده ها برای مصارف صنعتی بدون تغییر باقی ماند. کاهش تقاضا برای فرآورده های نفتی میزان موجودی ذخیره شده در کشتی های تانکر در اقصی نقاط دنیا را در اندازه های قابل توجه افزایش داد. این موضوع در جریان کاهش بارگیری و حمل فرآورده های نفتی تا ۴/۲ درصد جمعا ۹۲۴/۶ میلیون تن طی سال ۲۰۰۹ میلادی منعکس شد. کشورهای توسعه یافته ۳۸/۴ درصد از بارگیری و ۵۵/۳ درصد از تخلیه فرآورده های نفتی در جهان و کشورهای در حال توسعه ۵۷/۱ درصد از بارگیری و ۴۴/۴ درصد از تخلیه از این محموله ها را در سال ۲۰۰۹ میلادی به خود اختصاص دادند. چشم انداز تجارت فرآورده های نفتی طی سال ۲۰۱۰ میلادی با بهبود اندک شرایط اقتصادی جهان و مشاهده افزایش تقاضا از سوی کشورهای خارج از محدوده سازمان همکاری های اقتصادی و توسعه روند رو به رشد به خود گرفت. با این حال همانند موضوع نفت خام و بخش کشتی های نفتکش غول پیکر بهبود در بخش تجارت فرآورده های نفتی در مقابل بسط قابل توجه ظرفیت کشتی های حامل فرآورده در سال ۲۰۱۰ به وقوع پیوست.

بارگیری گاز طبیعی مایع

بر اساس آمار ارائه شده از سوی شرکت بریتیش پترولیوم تجارت گاز طبیعی مایع از طریق دریا ۲.۷ درصد در سال ۲۰۰۹ میلادی تا سقف حجم گاز طبیعی بارگیری شده یعنی ۲۴۲/۸ میلیارد متر مکعب افزایش داشته است. این آمار با مصرف رو به کاهش و پائین آمدن سطح استخراج گاز طبیعی و همچنین نزول حجم انتقال گاز طبیعی از طریق خط لوله مغایرت دارد. به دلیل بروز سرمای شدید، قیمت ارزان تر که گاز را در مقایسه با ذغال سنگ برای تولید انرژی مناسب جلوه می داد، واردات گاز طبیعی مایع به ایالات متحده تا ۲۸ درصد طی سال ۲۰۰۹ میلادی افزایش را تجربه کرد. این موضوع نقطه عطفی در کاهش قبلی تولید است و یادآور سئوالی در مورد صحت نیاز ایالات متحده به واردات گاز طبیعی در این حجم عظیم است. طی سال ۲۰۱۰ واردات گاز طبیعی به اروپا به صورت آهسته افزایش یافت و این در حالی است که انگلستان با وارد کردن ۱۰/۲ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی به یک وارد کننده تمام عیار در سال ۲۰۰۹ میلادی تبدیل شد. وارد کنندگان عمده گاز طبیعی در آسیا مانند ژاپن، کره جنوبی و تایوان کاهش در حجم واردات گاز طبیعی را رقم زدند. انتظار می رود این میزان کاهش به دلیل بهبود یافتن وضع اقتصادی و افزایش در تقاضای صنعت برای گاز طبیعی روندی معکوس و رو به افزایش به خود بگیرد. کشور چین طی سال ۲۰۱۰ در مقایسه با ژاپن و کره جنوبی کم تر گاز طبیعی وارد کرد. با مسیر تعیین شده برای توسعه چین، این کشور به زودی به عنوان یکی از بزرگ ترین وارد کنندگان گاز طبیعی به بازارهای جهانی باز خواهد گشت. عقد تفاهم نامه خرید دراز مدت گاز توسط چین از کشور قطر مبین این واقعیت است. در بخش تولید گاز طبیعی اصلی ترین صادر کنندگان گاز طبیعی در مناطق در حال توسعه قرار داشتند و به ترتیب میزان صادرات، قطر به عنوان بزرگ ترین صادر کننده و سپس

مطالعه واقع و چالش های رو در رو با صنعت حمل و نقل دریائی و تجارت از طریق دریا ارائه می شود.

تجارت کالا از طریق دریا بر حسب نوع کالا نفت خام، فرآورده های نفتی و گاز

از موقع بروز رکود اقتصادی در نیمه دوم سال ۲۰۰۸ میلادی، تقاضا برای انرژی از اواخر سال و با ادامه در سال ۲۰۰۹ رو به کاهش گذارد و لذا حجم تجارت کالای نفتی شامل نفت خام، فرآورده های نفتی و گاز مایع طبیعی و بارگیری آن ها توسط انواع کشتی های تانکر طی سال ۲۰۰۹ تا سه درصد نزول پیدا کرد. بارگیری ۲/۷۳ میلیارد تن کالای نفتی طی سال ۲۰۰۸ در مقایسه با ۲/۶۵ میلیارد تن بارگیری شده در سال ۲۰۰۹ مبین این کاهش است.

بارگیری نفت خام

بارگیری نفت خام طی سال ۲۰۰۹ با ۳/۴ درصد کاهش به ۱/۷۲ میلیارد تن رسید. تولید کنندگان اصلی نفت خام شامل کشورهای عضو سازمان اوپک واقع در غرب آسیا در کنار کشورهای در حال گذار جنوب و شرق آسیا، آفریقای مرکزی، آمریکای جنوبی، شمال آفریقا، آفریقای غربی، کارائیب و آمریکای مرکزی بیش ترین میزان بارگیری نفت خام را به خود اختصاص دادند. بیش ترین میزان تخلیه نفت خام طی سال ۲۰۰۹ در بنادر آمریکای شمالی، اروپا و جنوب و شرق آسیا، ژاپن و جنوب شرق آسیا به وقوع پیوست. رشد قوی تقاضا برای نفت در چین، هندوستان و شرق آسیا و رشد جهنده اقتصادی در آمریکای جنوبی، منعکس کننده دلیل سهم رو به افزایش تخلیه نفت خام در این نواحی است. با توجه به وجود ذخایر نسبتا زیاد نفت خام انبار شده در کشورهای توسعه یافته و کاهش جهانی تقاضا برای نفت خام طی سال ۲۰۰۹ میلادی، اکثر وارد کنندگان نفت خام در کشورهای توسعه یافته کاهش در بارگیری نفت خام را ثبت و نیاز خود به واردات نفت خام را کاهش داده اند.

پس از دوران خوب قبل از سال ۲۰۰۸ میلادی بازار کشتی های نفتکش در نیمه اول سال ۲۰۰۹ میلادی با مشکلات رو در رو شد. در عین حال که چشم انداز جهانی اقتصاد در اواخر سال ۲۰۰۹ میلادی رو به بهبود گذاشت، خوش بینی در باره ترمیم آینده در بازار کشتی های نفتکش به وجود آورد و شرایط برای این بازار بهبود یافت. سرمای شدید در شمال اروپا و چین در کنار رغبت رو به افزایش برای اجاره روزانه ارزان تر کشتی های نفتکش جهت سرعت بخشیدن به استفاده از این نوع کشتی ها برای ذخیره کردن نفت خام به امید فروش مجدد با قیمت بالاتر در آینده به حمایت از بهبود تقاضا برای نفت خام کمک کرده است. نحوه عرضه ظرفیت کشتی های نفتکش، افت و خیز ذخیره سازی نفت خام طی سال ۲۰۰۹ میلادی ظرفیت مازاد تناژ کشتی های نفتکش در بازار را تعدیل کرده است. حدود ۲۵ درصد از تناژ کشتی های در دست ساخت جهت کاهش عرضه بر اساس برنامه از قبل توافق شده به شرکت های کشتی رانی تحویل نشدند در حالی که طبق گزارش های در دست، ۳۴ فروند کشتی های غول پیکر برای مقاصد ذخیره سازی استفاده می شدند. ذخیره سازی جهانی نفت خام در کشتی های نفتکش غول پیکر در اوایل سال ۲۰۰۹ میلادی به صورت تخمینی به حداقل هشتاد میلیون بشکه رسیده بود.

با نگاهی به سال ۲۰۱۰ و علی رغم رکود اقتصادی، تجارت نفت خام برخلاف گرایش سال ۲۰۰۹ با آهنگی کند و در کنار افزایش تناژ کشتی های نفتکش رشد را از سر گرفت. در عین حال انتظار می رفت سال ۲۰۱۰ میلادی پایان مهلت از رده خارج کردن کشتی های نفتکش تک جداره باقی مانده در بازار را رقم بزند، اما حتی اسقاط کردن تمام ظرفیت حمل نفتکش های تک جداره به دلیل فعال نبودن چشم گیر آن ها در بازار حمل نفت خام موضوع تناژ مازاد کشتی های نفتکش را تحت تاثیر قرار

مالزی، اندونزی، الجزایر و نیجریه قرار داشتند. اثرات رکود اقتصادی در سال ۲۰۰۹ منتج به تاخیر در راه اندازی برخی پروژه های گاز طبیعی مایع و تاخیر در آغاز ساخت بسیاری دیگر از این پروژه ها به دلیل بروز مشکلات در تامین تسهیلات مالی شد. اگر چه مشکلات تامین تسهیلات مالی قبل از بروز رکود اقتصادی نیز وجود داشتند، اما رکود اقتصادی شرایط تامین تسهیلات مالی را وخیم تر کرد. با این وجود تولید گاز طبیعی مایع طی سال ۲۰۱۰ افزایش داشت و تمام این افزایش متوجه فعالیت های قطر بود. افزایش تجارت گاز طبیعی مایع بیش تر وابسته به پروژه های در دست اجرا برای تبدیل گاز طبیعی به مایع است که انتظار می رود بین سال های ۲۰۱۰ الی ۲۰۱۶ به بهره برداری برسند. در حالی که چشم انداز برای حمل و نقل دریائی گاز طبیعی مایع ممکن است مثبت باشد، اما لازم است در کوتاه مدت تعادل در بازار کشتی های حامل گاز طبیعی مایع برقرار شود. طبق گزارش های در دست، بخش حمل و نقل دریائی گاز طبیعی مایع همانند سایر بخش های حمل و نقل دریائی با تانکر، با وجود تعداد زیادی کشتی های حمل گاز بدون بار برای حمل، طی سال ۲۰۱۰ دچار تناژ مازاد نیز بود.

بارگیری کالای خشک:

کالای فله خشک اصلی و ثانوی و سایر کالای خشک

طی سال ۲۰۰۹ کالای خشک شامل کالای فله خشک، کالای کانتینری و سایر محموله های خشک اولین افت در میزان کالای بارگیری شده از سال ۱۹۸۳ را با ۵/۲ درصد کاهش ثبت و به حدود ۵/۲ میلیارد تن رسید. سهم کالای خشک از مجموع کالای بارگیری شده طی سال ها در حال رشد بوده و حصة بزرگی از مجموع کالای بارگیری شده یعنی ۶۶/۲ درصد را به خود اختصاص داده است.

کالای فله اصلی: سنگ آهن، زغال سنگ، غلات، بوکسیت / آلومینا و سنگ فسفات

تجارت جهانی پنج کالای فله اصلی طی سال ۲۰۰۹ میلادی ۱/۶ درصد افزایش داشت و به ۲/۱ میلیارد تن رسید. عامل اصطکاک برای افزایش رشد تجارت پنج کالای فله اصلی در نتیجه کاهش شدید حجم تجارت بوکسیت / آلومینا معادل ۲۳/۲ درصد و سنگ فسفات معادل ۳۸/۷ درصد تشخیص داده شده است. این کاهش توسط حجم رو به افزایش بارگیری سنگ آهن و زغال سنگ به نحو مناسب جبران شده است. طی سال ۲۰۰۹ به طور اخص به دلیل ارائه بسته محرک اقتصادی ۵۸۶ میلیارد دلاری از سوی چین و مخارج عظیم زیربنائی این کشور در جهت حمایت از تقاضای داخلی، تجارت جهانی کالای فله خشک با قدرت به کار خود ادامه داد. در خلال سه ماه چهارم سال ۲۰۰۸ چشم انداز برای بخش کالای فله خشک وقتی شاخص کالای خشک بالتیک سقوط کرد بسیار اسفناک به نظر می رسید. به دنبال سقوط شاخص بالتیک در اواخر سال ۲۰۰۸، تولید فولاد موثرترین محرک کالای فله خشک نیز در سال ۲۰۰۹ به شدت کاهش یافت و این کاهش هشت درصدی مجموع تولید فولاد جهان را تا ۱۲۱۹/۷ میلیون تن پائین آورد. در همین حین تقاضا برای فولاد طی سال ۲۰۰۹ معادل ۶/۷ کاهش یافت. در کمال تعجب بازار کالای فله خشک تحت تاثیر تقاضای کشور چین تا آن حد که انتظار می رفت عملکرد بدی نداشتند. بارگیری سنگ آهن به همراه زغال کک سنگ آهن اصلی ترین ماده خام برای تولید فولاد است.

تولید کنندگان مهم سنگ آهن شامل کشورهای استرالیا، برزیل، کانادا، چین، هندوستان، روسیه، آفریقای جنوبی، سوئد و ایالات متحده هستند. بارگیری سنگ آهن ۹۰۷ میلیون تن در سال ۲۰۰۹ تخمین زده می شود که نسبت به میزان بارگیری طی سال ۲۰۰۸ معادل ۸/۶ درصد افزایش نشان می دهد.

در مجموع استرالیا و برزیل صادرات ۷۰ درصد از سنگ آهن جهان را طی

سال ۲۰۰۹ در اختیار داشتند و بزرگ ترین صادر کننده سنگ آهن جهان در سال ۲۰۰۹ یعنی استرالیا با ۳۶۲/۴ میلیون تن و برزیل با ۲۶۶ میلیون تن صادرات سنگ آهن به ترتیب هفده درصد افزایش و ۵/۶ درصد کاهش را در مقایسه با سال قبل تجربه کردند. واردات و تخلیه سنگ آهن در بنادر آسیا بیش از کاهش تخلیه در بنادر سایر کشورهای جهان به افزایش این فعالیت در سال ۲۰۰۹ کمک کرد. موتور اصلی این افزایش چین بود که واردات سنگ آهن این کشور ۴۰/۱ درصد نسبت به سال ۲۰۰۸ افزایش داشت و تولید فولاد این کشور با افزایشی معادل ۱۳/۵ درصد به ۵۶۸ میلیون تن در سال ۲۰۰۹ رسید و این کشور را در رتبه اول تولید فولاد در جهان نگه داشت. سایر کشورهای تولید کننده فولاد مانند ژاپن ۲۴/۸ درصد، اروپای غربی ۳۸/۲ درصد و کره جنوبی ۱۴/۶ درصد کاهش تولید طی سال ۲۰۰۹ را در مقایسه با سال قبل تجربه کردند. به جز مصر، هندوستان، جمهوری اسلامی ایران و قطر سایر وارد کنندگان کوچک مانند تایوان و پاکستان واردات سنگ آهن خود را کاهش دادند. لازم به ذکر است که طی سال ۲۰۱۰ تجارت جهانی سنگ آهن ۷/۹ درصد نسبت به سال ۲۰۰۹ افزایش داشت. اگر چه انتظار نمی رفت که عملکرد استثنائی چین در زمینه واردات سنگ آهن و تولید فولاد در سال ۲۰۰۹ مجدداً در سال ۲۰۱۰ تکرار شود اما این کشور با قدرت در زمینه افزایش تجارت سنگ آهن از طریق دریا طی سال ۲۰۱۰ نقش مهمی را ایفا کرد. همان طوری که چین سرمایه گذاری فعالانه ای را در کشورهای ماوراء بحار مانند استرالیا، آفریقا و آمریکای جنوبی برای تهیه مواد اولیه مورد نیاز اقتصاد رو به رشد خود انجام می دهد، احتمالاً تقاضا برای کشتی های فله و الگوی تجارت سنگ آهن تحت تاثیر قرار خواهد گرفت.

بارگیری زغال سنگ

طی سال ۲۰۰۹ میلادی بارگیری زغال سنگ اعم از زغال برای سوزاندن و زغال کک مجموعاً به ۸۰۵ میلیون تن رسید مقداری تقریباً برابر با بارگیری ۷۹۹ میلیون تن زغال سنگ در سال ۲۰۰۸ میلادی. استرالیا و اندونزی در کنار هم ۶۲/۲ درصد بارگیری زغال برای سوزاندن در جهان را در بنادر خود انجام دادند. اندونزی به عنوان صادر کننده پیش تاز زغال سنگ دنیا با ۱۶/۸ درصد افزایش ۲۳۳/۵ میلیون تن بارگیری و صادرات زغال سنگ را در سال ۲۰۰۹ انجام داد. در عین حال طی چند سال اخیر صادر کنندگان زغال سنگ به صورت فزاینده در بازار آسیا تمرکز کرده اند. برای مثال کشور کلمبیا حمل زغال سنگ به محدوده اقیانوس آرام را آغاز کرده است. آفریقای جنوبی نیز در صدد تقویت صادرات زغال سنگ خود به محدوده قاره آسیا است. افزایش صادرات زغال سنگ به چین، تایوان و هندوستان با کاهش صادرات آفریقا به اروپا و ایالات متحده مطابقت داشت و این کاهش را جبران کرد. با نا امن تشخیص داده شدن تعدادی از معادن چین و بسته شدن آن ها طی سال ۲۰۰۹، با توجه به مقرون به صرفه بودن قیمت ها در بازار جهانی واردات زغال کک این کشور ده برابر و واردات زغال سنگ برای مصارف حرارتی چهار برابر شد. موج واردات زغال سنگ به چین باعث بروز ازدحام کشتی ها در بنادر چین و متعاقباً دلیل افزایش کرایه حمل زغال سنگ به چین شد. این گونه روندهای واردات در حجم های بسیار بزرگ تاثیر مستقیم بر مسیر اصلی حمل و مقیاس موجود در بازار حمل و نقل دریائی زغال سنگ داشت و احتمالاً شکل دهنده تقاضا برای کشتی های فله بر خواهد بود. حمل و نقل زغال سنگ طی سال ۲۰۱۰ میلادی در بخش زغال حرارتی با سرعت کم تری نسبت به زغال کک افزایش داشت. موضوع مهم در سال ۲۰۱۰ میلادی در مورد زغال سنگ نظارت بر قیمت ها بود که گرایش سریع رو به رشد داشت و از این رو روش قیمت گذاری با ضریب متغیر در بازار تجارت زغال سنگ رواج یافت و افزایش سهم در فروش به صورت فصلی به جای سالانه نرخ گذاری شد.

بین الملل

روند اقتصادی جهان به کدام سو میرود؟
آیا صندوق جهانی پول می تواند کمکی برای کشورهای نیازمند باشد؟
تاجیکستان، فرهنگ/موقعیت/روابط تجاری
کسب و کار مجازی به سبک چینی
معرفی استانهای کشور عراق / دیالی
تولد یک پدر در تولیدی لباس زنانه
قوانین تجارت الکترونیکی
فراز و فرودهای اقتصاد بین الملل در سال ۹۱

KRCCIMA

روند اقتصادی جهان به کدام سو می رود؟

آیا صندوق جهانی پول می تواند کمکی برای کشورهای نیازمند باشد؟

* منوچهر فخرزاد

منبع: یورو نیوز

اوضاع اقتصادی جهان چنان به هم پیچیده شده که هیچ راه حلی تضمین کننده خصوص منطقه حوزه پولی یورو با تنظیم بازار مالی، ریاضت های اقتصادی و حتی کسر کردن حقوق بازنشستگان گرفته شود.

همین اواخر، طرح نجات مالی قبرس با اعطای کمک حدود سه میلیارد یورویی به دولت این کشور در پارلمان آلمان به تصویب رسید. وزیر دارایی آلمان معتقد است اگر قبرس ورشکسته شود احتمال سرایت این بحران و خطر به یونان وجود دارد.

دولت قبرس در ازای کمک مالی اتحادیه اروپا و صندوق بین المللی پول متعهد شد، نسبت به اعمال اصلاحات اقتصادی در کشور اقدام کند و حجم بخش بانکی خود را نیز کوچک کند.

اوضاع اقتصادی جهان به تبع اوضاع اقتصادی در اروپا با رشد کند مواجه شده است. تا جایی که ۲۰ کشور ثروتمند جهان هر یک به نوعی با مشکلات اقتصادی دست و پنجه نرم می کنند؛ زیرا داد و ستد این کشورها با یکدیگر و درگیر بودن در تجارت جهانی، رشد اقتصادی کشورهایی مثل چین، آلمان، آمریکا، فرانسه و ... را کاهش داده است. این کاهش علامت تزلزل در اقتصاد کل جهان است.

البته کشورهای اسکاندیناوی هم که اقتصادشان بر پایه نظارت سندیکاها کنترل می شود، از گزند کندی رشد اقتصادی و پایین آمدن درصد رشدشان رنج می برند. مقامات روسیه در جریان برگزاری مجمع اقتصادیشان در

اوضاع اقتصادی جهان به تبع اوضاع اقتصادی در اروپا با رشد کند مواجه شده است. تا جایی که ۲۰ کشور ثروتمند جهان هر یک به نوعی با مشکلات اقتصادی دست و پنجه نرم می کنند؛ زیرا داد و ستد این کشورها با یکدیگر و درگیر بودن در تجارت جهانی، رشد اقتصادی کشورهایی مثل چین، آلمان، آمریکا، فرانسه و ... را کاهش داده است. این کاهش علامت تزلزل در اقتصاد کل جهان است.

اوضاع اقتصادی جهان چنان به هم پیچیده شده که هیچ راه حلی تضمین کننده رفع بحران اقتصادی نیست. اروپا شاهد فروپاشی اقتصادی یکایک کشورهای منطقه پولی یورو است. تا جایی که ۱۷ کشور عضو منطقه پولی یورو تا کنون نتوانسته اند چاره ای برای بهبود اوضاع اقتصادی در کشورهایی مانند یونان، اسپانیا، پرتغال، ایرلند و به تازگی قبرس بیندیشند.

بانک مرکزی اتحادیه اروپا ناچار است با تزریق یورو به کشورهای یاد شده آنان را از ورشکستگی نجات دهد. در این میان دو کشور آلمان و فرانسه که استوارتر از سایر کشورهای عضو منطقه یورو هستند، مجبورند برای نجات یورو پول های کلانی در اختیار این کشورها قرار دهند یا بانک های اروپایی را وادار کنند با خرید اوراق قرضه آنان و اعطای وام هایی با بهره کم، به یاری آنان شتافته و مانع بحران مالی شوند.

حال باید دید در حالی که کشورهای عضو منطقه پولی یورو با بیکاری جوانان تحصیلکرده خود و تحمیل ریاضت اقتصادی مواجه هستند، می توان جلوی رشد منفی اقتصادی آنان را گرفت یا خیر؟

با شروع موج وخیم شدن اوضاع اقتصادی تغییرات سیاسی هم در اروپا آغاز شد و دولت های طرفدار سرمایه داری جایشان را به دولت های سوسیالیست دادند تا شاید با اعمال سیاست های جدید جلوی نزول اقتصادی در اروپا به

مسکو، از روند اقتصادی در کشورشان ابراز ناخشنودی کردند؛ در حالی که روسیه رشد اقتصادی خود را ۳/۶ درصد پیش بینی کرده بود؛ این رشد به ۲/۴ درصد محدود شده است. مدیر موسسه اعتبارسنجی «استاندارد اند پوز» می گوید: هنگامی که بهای مواد اولیه به خصوص گاز و نفت کاهش پیدا می کند مسلماً این موضوع بر روی اقتصاد روسیه تأثیر خواهد گذاشت. آن زمان است که مشکلات ساختاری نمایان می شود.

اما کارشناسان بر این باورند که با اعمال برنامه های محرکه اقتصادی می توان جلوی مشکلات را گرفت.

روسیه با توجه به دارا بودن منابع طبیعی مناسب برای مدرنیزه کردن خود احتیاج به سرعت بخشیدن به روند رشد اقتصادی خود دارد. با این وجود قیمت بالای مواد اولیه، مشکلات ساختاری اقتصاد کشور روسیه را پنهان نمی کند و بر روی اولویت های سرمایه گذاران تأثیر می گذارد.

پاریس در این اواخر میزبان رهبران سیاسی، اقتصاددانان و بازرگانان در اجلاس دو روزه سازمان همکاری اقتصادی و توسعه بود.

موضوع مهم این گفت و گو و رایزنی ها، رسیدن به راهکارهایی برای خروج از بحران اقتصادی در اروپا بود.

شورای وزیران دولت فرانسه طرح ثبات بودجه ای ۲۰ میلیاردی خود را به منظور کاهش کسری بودجه فرانسه، دومین قدرت اقتصادی منطقه پولی یورو، تا ۳ درصد در سال ۲۰۱۴ تنظیم کردند تا بتوانند موازنه ای در بودجه فرانسه به وجود آورند؛ زیرا سیاست دولت فرانسه بر مبنای تلاش برای جبران کسری بودجه است.

آقای اولاند معتقد است: باید رقابت را دوباره به بازار باز گردانیم و نسبت به اولویت های اروپا جهت گیری مجدد کرد. ایشان همچنین اعتقاد دارد در بحران اقتصادی، اروپا باید قادر باشد سیاست های مناسبی را در بخش انرژی، بخش های زیر بنایی و حمل و نقل اعمال کند.

یک موسسه اطلاع رسانی و حمایت از مصرف کنندگان اعتقاد دارد مصرف کنندگان آسیب پذیرترین قشر در دوران بحران اقتصادی هستند.

در حال حاضر مصرف کنندگان تحت تأثیر منفی قرار دارند و هزینه های روزانه آنان تحت الشعاع قرار گرفته است.

به نظر می رسد در اجلاس آینده گروه هشت در ماه ژوئن و گروه بیست در ماه سپتامبر سال جاری، بحث و گفت و گو بر سر برون رفت از بحران اقتصادی، مبارزه با فرار مالیاتی و مدیریت مناسب بازارهای مالی در دستور کار قرار گیرد.

صندوق بین المللی پول اخیراً نسبت به پیش بینی های رشد اقتصاد جهانی تجدید نظر کرده بود. وزیران دارای کشورهای عضو گروه بیست نیز که طی اجلاس دو روزه ای در واشنگتن گرد آمدند، نگرانی خود را از روند رشد اقتصادی پنهان نمی کنند.

خانم لاگارد رییس بین المللی پول می گوید: دنیای اقتصاد هیچ گاه تا این اندازه خود را خطرناک نشان نداده است. با این وجود به حرکت درآمدن مجدد چرخ بازارهای مالی لزوماً به معنای از سرگیری بادوام رشد اقتصادی و اشتغالزایی نیست.

پیش از این صندوق بین المللی پول اعلام کرده بود: برخی کشورهای ثروتمند دنیا در مقابل چالش کسری بودجه و بحران بدهی های خود قرار دارند. این کشورها باید برای کاهش کسری بودجه خود اقدامات ضروری را به کار گیرند؛ اما کارشناسان اقتصادی اعمال برنامه های ریاضت اقتصادی را ناکارآمد می دانند. شارل ویلوز، مدیر موسسه بین المللی مطالعات پولی و بانکی می گوید: برنامه های ریاضت اقتصادی نتایج همیشگی خود را به بار آوردند، رشد و احیای امور اقتصادی وجود ندارد.

متوجه نمی شوم که چرا صندوق بین المللی پول غافلگیر شده است، این نهاد به همه کشورهایی که در آنها دخالتی دارد، برنامه های ریاضتی تحمیل می کند، بانک مرکزی اروپا می تواند کمی نرخ بهره خود را کاهش دهد؛ اما عملاً کار مهمی انجام نمی شود.

اکنون توپ توی زمین دولت ها و صندوق بین المللی پول است حتی اگر برنامه های ریاضتی را متوقف کنند باز هم رشد اقتصادی نخواهیم داشت. از سوی دیگر صندوق بین المللی پول ضمن ابراز نگرانی از سیاست های پولی ژاپن و آمریکا در کاهش ارزش واحد پولی خود، ابراز امیدواری کرد این کشورها اقدامات لازم را برای کاهش کسری بودجه خود در دراز مدت اتخاذ کنند.

حالا باید انتظار کشید و دید آیا صندوق جهانی پول می تواند کمکی برای کشورهای نیازمند باشد؟ یا اینکه اقتصاد جهانی به سمت یک قطبی شدن پیش می رود.

KRCCIMA ۳۱

تاجیکستان

فرهنگ/موقعیت/روابط تجاری

نمی‌توانند به خط فارسی بنویسند یا بخوانند که البته این امر سالها پیش به علت تغییر الفبای فارسی به سربلیک توسط شوروی بوده است.

دین و مذهب

۹۰٪ مردم تاجیکستان پیرو دین مبین اسلام هستند که اکثریت ۸۵٪ مسلمانان سنی حنفی و پیرو ابوحنیفه بوده و ۵٪ شیعه اسماعیلی هستند که دین ۹۰٪ جمعیت استان خودمختار بدخشان را تشکیل داده و از آقاخان پیروی می‌کنند و ۱٪ نیز شیعیان اثنی عشری هستند. تعدادی مسلمان شافعی نیز در تاجیکستان زندگی می‌کنند. جمعیت کوچکی مسیحی (ارتدکس)، یهودی، زرتشتی و بهایی نیز وجود دارد.

حدود جغرافیایی

جمهوری تاجیکستان محصور در خشکی و در ۳۹ درجه شمالی و ۷۱ درجه شرقی، در آسیای مرکزی و غرب چین واقع شده است. مساحت تاجیکستان ۱۴۳۱۰۰ کیلومتر مربع که ۱۴۲۷۰۰ کیلومتر مربع آن خاک و ۴۰۰ کیلومتر مربع آب است. حداکثر طول این کشور از شرق تا غرب ۷۰۰ کیلومتر و از شمال تا جنوب ۳۵۰ کیلومتر است. طول مرزهای شدت ناهموار تاجیکستان ۳۶۵۱ کیلومتر است که ۴۱۴ کیلومتر در شرق با چین، ۱۲۰۴ کیلومتر در جنوب با افغانستان، ۸۷۰ کیلومتر در شمال با قرقیزستان و ۱۱۶۱ کیلومتر در غرب با ازبکستان مرز مشترک دارد.

آب و هوا

آب و هوای تاجیکستان قاره‌ای، نیمه استوایی و نیمه خشک و بخشی صحرایی است. در کوههای پامیر آب و هوا قطبی نیمه خشک می‌باشد و هوا به طور مؤثری منطبق با ارتفاعات تغییر می‌کند. وادی فرغانه و دیگر ارتفاعات به وسیله کوههای اطراف از هوای قطبی حفظ می‌شوند.

در ارتفاعات کم، میانگین درجه حرارت بین ۲۳ تا ۳۰ درجه سانتی‌گراد در ماه ژوئیه و ۱ تا ۳ درجه سانتی‌گراد زیر صفر در ماه ژانویه می‌باشد. در پامیر شرقی، میانگین درجه حرارت در ماه ژوئیه ۵ تا ۱۰ درجه سانتی‌گراد و میانگین درجه حرارت در ماه ژانویه ۱۵ تا ۲۰ درجه سانتی‌گراد زیر صفر است.

در مناطق کوهستانی درجه حرارت در زمستان تا ۴۵ درجه سانتی‌گراد زیر صفر کاهش می‌یابد. حد متوسط دما در ماه ژانویه در مرغاب واقع در کوههای بدخشان ۱۹/۶ درجه سانتی‌گراد زیر صفر است.

منابع آبی

تاجیکستان از ذخایر آبی برخوردار است. از برف‌های دایمی و یخچال‌های کوهسارها، رودها و سیلابهای بی‌شمار به وجود آمده که به شکل رودخانه‌های پر از آب جریان می‌یابند. تعداد رودهای کوچک و بزرگ به ۹۴۷ می‌رسد. شبکه رودخانه‌های تاجیکستان به حوضه سه رودخانه بزرگ آمو دریا

جمهوری تاجیکستان یکی از کشورهای منطقه آسیای مرکزی است که پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی به عنوان کشوری مستقل سر برآورد. پس از انقلاب اکتبر، در سال ۱۹۲۸، جمهوری سوسیالیستی شوروی تاجیکستان (جزئی از اتحاد جماهیر شوروی) تشکیل شد. پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، در سال ۱۹۹۱ تاجیکستان به استقلال دست یافت.

۶۵ درصد از جمعیت این کشور تاجیک هستند، ۲۵/۳ درصد ازبک و ۱/۱ درصد روس. اقلیت‌های کوچک دیگری از قبیل اوکرائینی‌ها، چینی‌ها، کره‌ای‌ها، تاتارها و غیره نیز در تاجیکستان وجود دارند که ۲/۶ درصد از جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند. دین اکثریت مردم اسلام است. نام رسمی این کشور جمهوری تاجیکستان است که در عرف بین‌الملل با TJK مشخص می‌شود. این کشور عضو کشورهای مستقل همسود (مشارک‌المنافع-CIS) نیز می‌باشد.

پایتخت

پایتخت تاجیکستان، شهر دوشنبه است که در سال ۱۹۲۴م. به عنوان پایتخت جمهوری خودمختار شوروی سوسیالیستی تاجیکستان (در تابعیت جمهوری شوروی سوسیالیستی ازبکستان) انتخاب شده بود. این شهر تا سال ۱۹۲۹م. دوشنبه نام داشت و پس از آن به استالین‌آباد و پایتخت جمهوری شوروی تاجیکستان تغییر نام داد. پس از مرگ استالین (۱۹۵۳) و در زمان خروشچف در سال ۱۹۶۱م. بار دیگر نام این شهر به دوشنبه تغییر یافت.

واحد پول

«سامانی»

یک «سامانی» معادل ۱۰۰ «درم» جدید و ۱۰۰۰ روبل قدیم تاجیکستان است

زبان

زبان اصلی و رسمی تاجیکستان تاجیکی (حدود ۸۰٪ گویش کشور را در بر می‌گیرد)، زبان دوم روسی (به عنوان زبان معاشرت بین اقوام و ملیت‌های گوناگون ساکن در تاجیکستان)، زبان سوم ازبکی و زبان غالب مورد استفاده تاجیکی و روسی است.

تاجیکی با تفاوت‌هایی اندک همان زبان فارسی در ایران و زبان دری در افغانستان است. لیکن اکثر افرادی که به فارسی صحبت می‌کنند،

KRCCIMA

در حال حاضر به دلیل مشکلات اقتصادی تقریباً غیرممکن می‌باشد. وجود شرایط مساعد طبیعی و اقلیمی و علاقه‌مندی سنتی مردم تاجیک به کشاورزی از قدیم‌الایام، تاجیکستان را به سرزمین باغداران، انگور و پنبه‌کاران تبدیل کرده است.

بسیاری از انواع پنبه دارای الیاف نازک، انگور، خربزه و میوه‌جاتی که در جمهوری پرورش می‌شود، در نوع خود مرغوب و بی‌همتاست.

پنبه‌کاری در ساختار کشاورزی تاجیکستان سهم بارزی دارد. در نواحی جنوبی تاجیکستان عمدتاً انواع مرغوب پنبه دارای الیاف نازک کشت می‌گردد که در بازار جهانی خریداران بسیار دارد.

رشد و توسعه باغداری و انگورکاری در سیستم کشاورزی تاجیکستان مقام ویژه‌ای دارد و تاجیکستان

سرزمین میوه‌های شهدار می‌باشد.

صنایع و معادن

تاجیکستان از ۴۰ نوع مواد معدنی و فلزات نادر و معادنی متناوب و غنی، لیکن محدود برخوردار می‌باشد که شامل طلا، نقره، آهن، روی، مس، سرب، قلع، آلومینیم، جیوه، اورانیوم، تنگستن و غیره است. ذخیره قابل ملاحظه زغال، نفت و گاز نیز کشف گردیده است. با ذخیره ۴ میلیون تن زغال تاجیکستان در میان کشورهای آسیای مرکزی موقع اول را دارد. وجود ذخایر زیاد مواد معدنی در جهت رشد کارخانه‌های تصفیه و غنی ساختن مواد معدنی، ذوب فلزات رنگی، شیشه و کاشی‌سازی و تولید مواد ساختمانی مساعدت نمود.

در جمهوری به مقدار زیاد آلومینیم تولید می‌گردد که یکی از مهمترین اقلام صادرات کشور محسوب می‌شود.

ذخایر هنگفت آب باعث رشد و توسعه نیروی برق آبی گردید. بالای رودخانه و خش سلسله نیروگاههای برق آبی احداث شده است که

یا جیحون، سیردریا یا سیحون و زرافشان که بزرگترین رودخانه‌های تاجیکستان هستند سرازیر می‌شوند.

تعداد دریاچه‌های تاجیکستان نسبت به دیگر کشورهای آسیای میانه بیشتر بوده و به حدود ۱۳۰۰ دریاچه کوچک و بزرگ می‌رسد که مساحت آنها ۷۰۵ کیلومتر مربع است. تقریباً ۵۰ درصد مساحت یخچال‌های آسیای میانه نیز در تاجیکستان واقع می‌باشد. تعداد یخچال‌های کوهستانی تاجیکستان به بیش از ۸۰۰۰ رسیده و در مجموع مساحت ۸۰۰۰ کیلومتر مربع را در بر می‌گیرد.

انرژی

نیروگاههای آبی، اصلی‌ترین منبع تولید انرژی بوده و در سال ۱۹۹۲م.

حدود ۷۵٪ برق کشور از نیروی آب تأمین می‌شد. از مواد نفتی، زغال سنگ وارد شده و مقدار کمی از تولیدات داخلی نیز استفاده می‌شد. در تاجیکستان زغال سنگ، نفت خام و گاز طبیعی شناسایی شده بودند، اما در اواسط سال ۱۹۹۰م. در دوران شوروی هنوز می‌بایست توسعه یابند.

منابع طبیعی

منابع طبیعی تاجیکستان شامل نیروگاههای آبی، کمی نفت خام، اورانیوم، جیوه، زغال سنگ قهوه‌ای، سرب، روی، سنگ سرمه، تنگستن، نقره و طلا می‌باشد.

وضعیت کشاورزی

تولیدات زراعی تاجیکستان شامل پنبه، دانه، میوه، انگور، سبزیجات، احشام، گوسفند و بز است و بخش اعظم اقتصاد تاجیکستان در بعد کشاورزی وابسته به پنبه، دانه و سبزیجات می‌باشد. تولیدات غذایی برای مصرف داخلی ناکافی بوده و کشاورزی

مهمترین اقلام وارداتی ایران از تاجیکستان

ردیف	نام کالا
۱	آلومنیوم به صورت کار نشده
۲	پنبه
۳	تجهیزات الکترونیکی
۴	دانه های روغنی، میوه، دانه، هسته
۵	ابریشم

مهمترین اقلام صادراتی ایران به تاجیکستان

ردیف	نام کالا
۱	شیرینی، شکر
۲	سایر رنگ ها و ورنی ها
۳	انواع پسته خندان
۴	پلاستیک
۵	آهن و استیل

روابط تجاری دوجانبه تاجیکستان و جمهوری اسلامی ایران

سال	صادرات (میلیون دلار)	واردات (میلیون دلار)
۱۳۹۱	۲۶۳/۱	۳۵/۱
۱۳۹۰	۱۹۴/۷	۱۸/۳
۱۳۸۹	۱۸۹/۹	۲۸/۷
۱۳۸۸	۱۶۳/۵	۴۹/۷
۱۳۸۷	۱۸۶/۹	۳۹/۴
۱۳۸۶	۱۷۰/۶	۲۴/۹
۱۳۸۵	۱۲۸/۹	۷/۴
۱۳۸۴	۱۰۹/۲	۶
۱۳۸۳	۷۲/۱	۴/۱
۱۳۸۲	۷۷/۵	۱۳/۷
۱۳۸۱	۶۰/۹	۸/۲
۱۳۸۰	۳۶/۵	۰/۹۷۱

بزرگترین آن نیروگاه برق آبی نازک با تولید حدود ۳ میلیون کیلووات برق است. با وجود این، در جمهوری هنوز کمبود نیروی برق محسوس بوده و پروژه نیروگاههای برق آبی سنگتوده و راغون در دست تکمیل است. در جمهوری کارخانه‌های فرآوری کشاورزی، نساجی، تجهیزات مخصوص مؤسسات بازرگانی، وسایل برقی و تولید ماشین‌آلات فعالیت دارند. صنعت ماشین‌سازی نیز در جمهوری وجود دارد. دستگاههای نساجی، ریسندگی، تجهیزات کشاورزی، وسایل هیدرولیک، ماشین‌آلات کشاورزی و یخچال‌های ساخت کارخانه‌جات تاجیکستان در بسیاری از کشورهای جهان مشتریان خود را دارد.

طی سالهای اخیر هنرهای سنتی مردمی نیز رونق بیشتری کسب کرد. فرآورده‌های کارخانه‌های «ارمغان»، «خجند اطلس» فرآورده‌های کارگاه سفالسازی قره‌تاغ و امثال آن در نمایشگاههای بین‌المللی مقام کسب کرده‌اند.

صنایع این کشور شامل آلومینیم، روی، قلع، مواد شیمیایی، کود، سیمان، روغن گیاهی، ابزارآلات دستگاه برش فلزات، یخچال و فریزر است.

صنعت به شدت متکی بر ذخیره گسترده‌ای از آلومینیم و نیروگاههای آبی می‌باشد و کارخانه‌های کوچک مخصوصاً در صنایع سبک و مواد غذایی وجود دارند.

آلومینیم

صنعت اصلی تاجیکستان یعنی آلومینیم در حومه تورسون‌زاده (ریگر سابق) در غرب جمهوری است. وقتی این صنعت در سال ۱۹۷۵م. آغاز به کار کرد، با ظرفیت ۵۰۰ هزار تن در سال بزرگترین کارخانه ذوب فلزات اتحاد شوروی محسوب می‌گردید.

خلاصه وضعیت اقتصادی تاجیکستان

شرح	سال	تاجیکستان
درآمد سرانه	۲۰۱۱	۲۰۰۰ دلار
تولید ناخالص داخلی (GDP)	۲۰۱۱	۱۶۰۱ میلیارد دلار
نرخ رشد GDP	۲۰۱۱	۶٪
سهم بخشهای مختلف در GDP	۲۰۱۱	کشاورزی ۱۸.۱٪
		صنعت ۲۲.۴٪
		خدمات ۵۹.۴٪
درصد اشتغال در بخشهای مختلف	۲۰۱۱	کشاورزی ۴۹.۸٪
		صنعت ۱۲.۸٪
		خدمات ۳۷.۴٪
نرخ تورم	۲۰۱۱	۱۴.۳٪
نرخ بیکاری	۲۰۱۱	۲.۲٪
درصد سرمایه گذاری از GDP		
میزان صادرات به جهان	۲۰۱۱	۱.۷۶۴ میلیارد دلار
مهمترین اقلام صادراتی به جهان	۲۰۱۱	آلومینیم، انرژی برق، پنبه، میوه جات، روغن گیاهی، منسوجات
شرکای عمده تجاری در زمینه صادرات	۲۰۱۱	ترکیه، روسیه، ازبکستان، ایران، چین، تروژ
میزان واردات از جهان	۲۰۱۱	۳.۹۰۶ میلیارد دلار
مهمترین اقلام وارداتی از جهان	۲۰۱۱	انرژی برق، فرآورده های نفتی، اکسید آلومینیم، ماشین آلات و تجهیزات، مواد غذایی
شرکای عمده تجاری در زمینه واردات	۲۰۱۱	روسیه، چین، قزاقستان
مهمترین منابع طبیعی	۲۰۱۱	آلومینیم، روی، مس
مهمترین محصولات کشاورزی	۲۰۱۱	پنبه، غلات، میوه جات، انگور، سبزیجات
مهمترین صنایع	۲۰۱۱	دارو، کود شیمیایی، سیمان، روغن گیاهی، ماشین آلات برش فلزات

کسب و کار مجازی به سبک چینی

میلیارد دلار در این خریده‌ها هزینه کرده بودند (به جز خرید غذا و هزینه های مربوط به مسافرت) که این مقدار ده برابر سال ۲۰۰۸ بود. تائوبائو این بازار را تحت سلطه خود گرفته است. ۶۰ درصد از بسته های خرید اینترنتی که در چین ارسال می شوند، از اینترنت طریق خریداری شده اند. بیش از ۳۷۰ میلیون نفر در چین فیلم های ویدئویی آنلاین تماشا می کنند و اینترنت به رسانه ای پر طرفدار تبدیل شده است؛ اگر چه سانسور هم بر آن اعمال می شود. علت استقبال مردم چین از این رسانه این است که میزان سانسورها در آن کمتر از تلویزیون و سینما است. باید و بیش از ۷۰ درصد جست و جوها در چین را به خود اختصاص داده است و سرمایه بازاری آن بالغ بر ۳۰ میلیارد دلار است؛ در حالی که سرمایه بازاری گوگل ۲۶۷ میلیارد دلار است. گرچه ناکامی بسیاری از شرکت های خارجی در چین دلایل مختلفی داشته است، اما اغلب آنها تاب آوردن در برابر قوانین نوشته و نانوشته چین را بسیار دشوار یافتند. دلیل آن یا این بوده است که با ارزش ها یا آداب داخل این کشور در تناقض بوده اند یا تنها به این دلیل ساده که تهدیدی برای منافع شرکت های داخلی محسوب می شدند. حتی شرکت هایی چون یاهو و مایکروسافت که برای خود سانسوری در بخش جست و جو و محتوا هم اعلام آمادگی کردند، در صورت به دست آوردن سهم قابل ملاحظه ای از بازار با مشکلاتی جدی مواجه شدند. این مساله در جاهایی که حزب کمونیست منافع سیاسی خاصی دارد بیش از پیش قابل مشاهده است؛ در بخش اخبار اطلاعات، رسانه های جمعی و جست و جو و حتی در بازی های آنلاین. بازار بازی های آنلاینی که چند کاربر در آن بازی می کنند، نشان می دهد که چگونه سیاست در شکل دهی اینترنت منحصر به فرد چینی ایفای نقش می کند.

تا سال ۲۰۰۳ تبلیغات چین دائما علیه بازی های آنلاین بود و آنان را «تریاک» یا «هروئین» جوانان می خواند. شیخ اعتیاد به اینترنت به موضوعی تکراری در مطبوعات چین تبدیل شد تا حدی که درمانگاه هایی هم برای ترک آن ایجاد کردند؛ اما به نوشته یکی از استادان دانشگاه آکسفورد به نام هونگ پینگ آنی نی، ناگهان این رویکرد تغییر کرده است. به نظر می رسد حزب کمونیست هم متوجه قدرت فرهنگی آن شده است و هم پتانسیل اقتصادی بازی های آنلاین را درک کرده است. چنانکه روزنامه خلق چین در سال ۲۰۰۳ نوشت: «بازی های آنلاین که تا مدت ها هروئین الکترونیکی خوانده می شدند، اکنون به مردم تاریخ و فرهنگ چین را آموزش می دهند.» وزارت فرهنگ چین بازی های آنلاین را در طبقه «محصولات فرهنگی» جای داد. حزب کمونیست خواست تا داستان هایی که در بازی های آنلاین روایت می شوند، داستان های چینی باشند و نه داستان های کره جنوبی یا آمریکا و به ویژه ژاپن. حزب به خواسته خود رسید. بازار بازی ها امروز تحت سلطه شرکت های بزرگ داخلی از جمله تنسنت، نت ایز و شاندا قرار دارد. لیگ جوانان حزب هم بودجه بازی «جنگ مقاومتی آنلاین» را تامین کرد که در آن کاربران در نقش ارتش سرخ چین، مهاجمان ژاپنی را می کشند. کای فولی، یکی از مدیران پیشین اپل، مایکرو سافت و گوگل که متولد تایوان است، اکنون بودجه شرکت های نوپایی را که در چین تاسیس می شوند، تامین می کند. او در چین فرد مشهور در زمینه فن آوری است که در سایت سینا ویو بیش از ۳۰ میلیون نفر طرفدار دارد. در ماه فوریه اکانت او به حالت تعلیق درآمد؛ چون در ویلاگش از مشکلات موجود در یک موتور جست و جو نوشته بود به نام جایک که مورد حمایت مالی حزب کمونیست بود؛ اما کاربران زیادی نداشت. لی نظام آموزشی و مسدود کردن برخی سایت ها توسط دولت چین را موجب به تعویق انداختن نوآوری های واقعی برای نسل های آینده دانسته بود. * مترجم: شادی ادزی

از همان روزهای نخست ایجاد شبکه در چین، کافی نت ها برای معتادان به شبکه، همچون اتاق های استعمال مواد مخدر در دنیای مدرن مورد استفاده قرار گرفتند که در آنها اغلب، مردان جوان سرگرم بازی های آنلاین بودند.

این داستان در کل تا به امروز ادامه دارد. کافی است به یک کافی نت واقع در نزدیکی مجتمع های کارخانه چینی فاکس کان که بزرگ ترین کارفرمای بخش خصوصی چین و از عرضه کنندگان قطعات شرکت اپل هست، سری بزنید. در آنجا شاهد خیل عظیمی از مونتاژ کنندگان آی پدها و آی فون ها خواهید بود که در وقت استراحت خود مشغول بازی های آنلاینی هستند که چندین شرکت کننده در آنها بازی می کنند.

تنها چیزی که عوض شده است، بازی هایی است که آنها انجام می دهند. کمتر از یک دهه پیش بازی های خارجی چون بازی «افسانه میر II» ساخت کره جنوبی ۷۰ درصد بازار بازی های آنلاین چین را به خود اختصاص داده بود؛ اما حالا آنها تنها یک سوم این بازار را از آن خود دارند و در عوض بازیکنان بیشتر بازی های تولیدات خانگی از جمله «فانتزی سفر به غرب» یا «افسانه سه فرمانروایی باستانی» را انتخاب می کنند. در چنین شرایطی ارزش این بازار از کمتر از ۱۶۰ میلیون دلار در سال ۲۰۰۳ به حدود ۹ میلیارد دلار یعنی بیش از یک سوم مجموع بازار جهانی در سال ۲۰۱۲ رسید. پیش بینی می شود این رقم در سال ۲۰۱۶ به ۲۰ میلیارد دلار بالغ شود.

صنعت بازی های آنلاین دو نکته را در مورد اینترنت چین به عنوان موقعیتی برای کسب و کار به تصویر می کشد. نخست اینکه تعداد مصرف کنندگان و میزان مصرف آنها با سرعتی باور نکردنی رشد کرده است. امروز در چین بیش از هر زمان دیگری افراد به اینترنت می پردازند تا خرید، بازی و جست و جو کنند یا به تماشای ویدئو بنشینند و از رسانه های اجتماعی استفاده کنند. مهم تر از همه آنکه انتظار می رود امسال تعداد تراکنش های خرید آنلاین چین از آمریکا پیشی گیرد.

دوم اینکه آن مصرف کنندگان تقریباً همه آن زمان و پول را برای پایگاه های اینترنتی چینی صرف می کنند. حزب کمونیست همان صنعت اینترنتی را که می خواهد در اختیار دارد؛ یک بخش در حال شکوفایی که در آن به جای شرکت های خارجی، شرکت های چینی خدمات رسانی می کنند و بنابراین به لحاظ سیاسی قابل اعتمادند (گرچه روی کاغذ، مالکیت بسیاری از شرکت های چینی تا حدودی خارجی است چه از طریق خرید دارایی های بخش خصوصی و چه از طریق سرمایه گذاری مشترک). البته این صنعت مورد حمایت سیاسی، عاری از پیشرفت های تکنولوژیک بسیار بزرگ است. جست و جو به دنبال کاربران و درآمدها، به معنای رقابت تنگاتنگ در دستیابی به ابداعات پیشرو است، اما هیچ اختراعی در آن صورت نمی گیرد.

علم اقتصاد نقش مهمی را در این اکوسیستم چینی ایفا می کند. بسیاری از موسسان شرکت ها، خدمات غربی را به کار گرفتند و این کار را با بهره گیری از حمایت سرمایه گذاران خارجی (اغلب آمریکایی) انجام دادند. سرمایه گذارانی که فهمیده بودند این بازار به اندازه کافی بزرگ هست تا بتواند از شرکت های چینی حمایت کند؛ بنابراین کاربران به جای بازدید از پایگاه های غربی، به پایگاه های سینا، سوهو و نت ایز مراجعه می کنند. آنها به جای خرید از ای بی، از تائوبائو خرید می کنند و با پی پال پول پرداخت نمی کنند، بلکه با آلی پی این کار را انجام می دهند و اینها بر کسب و کار خرید اینترنتی چین سلطه یافته اند. در چین، کاربران به جای مراجعه به گوگل، در باید و به جست و جو می پردازند. بسیاری از افراد موفق اکنون در میان ثروتمندترین کارآفرینان چینی هستند. اگر آنها قهرمانان ابداعات نباشند، دست کم می توان آنان را قهرمانان کسب و کار نامید. خالق تائوبائو، فردی است به نام جک ما که پیش از آن معلم زبان انگلیسی بوده است و نخستین ثروت خود را از Alibaba.com به دست آورد. این یک پایگاه داده ها برای وارد کنندگان و صادر کنندگان بود.

سودهای هنگفتی که از این راه ها به دست آمدند، فراوان بوده اند. در سال ۲۰۱۲ چین دارای بیش از ۲۰۰ میلیون خریدار آنلاین بود که حدود ۲۰۰

